

מערך שיעור

פרטים כלליים על מערך השיעור

תחום דעת: מוזיקה

נושא:

היכרות עם השיר "אנשים טובים" מאת נעמי שמר וקישור הנושא לתקופה שבה אנו נמצאים.

אבני הדרך: ערבות הדדית/ מפגשים בחברה הישראלית

שלב גילאי שמתאים לשיעור: יסודי

גילאי א-ג

שפה: עברית

לאילו קטגוריות מתאימה הפרקטיקה: הבניית ידע/חינוך לערכים/יישום תהליכי הוראה/מיומנות בין אישית/פיתוח מיומנויות/קשר מורה-תלמיד

הפרקטיקה תורמת למיומנות: אוריינות שפתית/חשיבה יצירתית/מודעות עצמית/מודעות חברתית/התנהלות חברתית

הפרקטיקה מקדמת ערכים: אהבת הדעת וחדוות הלמידה/מחויבות לערכי המורשת והזהות התרבותית של התלמיד/ כבוד לאדם ושמירה על זכויות היסוד

מתודה: ניתוח סרטון, טקסט או מושג/ חיבור לאקטואליה/ רלוונטיות לעולם התלמיד/ שיעור רב תחומי

מעריך השיעור

במעריך שיעור זה מוטמעת פרקטיקה משולבת בינה מלאכותית

להעמקה בפרקטיקה מצורף **קישור**

הכנה לקראת השיעור

המורה תרכז את המידע על אודות השיר, מילות השיר, סרטון המציג את יוצרת השיר, נעמי שמר, ביצוע השיר מיוטיוב ותוו השיר לצורך שירה וליווי בכיתה. כמו כן, היא תיערך עם כלי הבינה המלאכותית שבהם ייעשה שימוש בסיכום היחידה.

הקדמה

בחרנו בשיר "אנשים טובים" שנכתב ע"י נעמי שמר כדי לייצג ולהעביר את הערך החשוב של ערבות הדדית ועזרה לזולת, שבו נפגשים כולנו במהלך התקופה המורכבת העוברת על החברה הישראלית. הפעילות מזמנת שימת דגש על ערכים אלו תוך למידת השיר והקניית נושאים מתוך תוכנית הלימודים.

מטרות

- מטרה 1 - היכרות עם השיר ומרכיביו הטקסטואליים והמוזיקליים
- מטרה 2 - פיתוח מיומנויות חברתיות ובין אישיות, ערכים וערבות הדדית
- מטרה 3 - היכרות עם כלים של בינה מלאכותית והאפשרויות הטמונות בהם

פתיח

איזהו מְכַבֵּד? הַמְכַבֵּד אֶת הַבְּרִיּוֹת (מסכת אבות, ד, א)
השיר נכתב במיוחד לערב שיזם העיתון "ידיעות אחרונות" בשנת 1981 והוקדש בהוקרה לאנשי מופת ולמתנדבים למען הזולת.
השיר מבשר על בואו של האביב. בכל בית הוא מתאר את האנשים השונים שפוגשים באמצע הדרך, "ואיתם אפשר לצעוד".

האופי העליז של השיר – במילים ובלחן – מבטא את חדוות העשייה והתרומה בקהילה.
השיר מייצג ומעביר את הערך החשוב של ערבות הדדית ועזרה לזולת, שבו נפגשים כולנו במהלך התקופה המורכבת העוברת על החברה הישראלית כולה.

גוף השיעור

- מידע על השיר :
- נעמי שמר כתבה את השיר בשנת 1981 במיוחד לערב הוקרה למתנדבים. השיר פשוט ובנוי באופן סטרופי – בית ופזמון חוזר. הלחן העליז והקצבי מבטא היטב את השמחה שממלאת את הלב לנוכח האנשים הטובים, ואת הכרת התודה על עשייתם לטובת הפרט והכלל. הרתמוס מדגיש את **החריזה** בכל בית ואת המילים – **אנשים, טובים, מאוד** בפזמון. הלחן פשוט וקליט מאוד ואופיו הקצבי מבטא היטב את אלמנט **הצעידה** המוזכר בפזמון החוזר.
1. המורה תשמיע או תשיר את השיר ותבקש מהתלמידים לתת לו כותרת מתאימה. יש אפשרות שהמורה תיתן שלוש אפשרויות ומתוכן התלמידים יבחרו את הכותרת המתאימה ביותר, לדעתם.
 2. המורה תספר על השיר ועל היוצרת נעמי שמר (אפשר לשלב סרטון הסבר).
 3. המורה תציג את מילות השיר על הלוח ותבקש מהתלמידים למצוא מיהם האנשים הטובים המתוארים בשיר.
 4. המורה תדגיש בקו את האנשים הטובים המתוארים בשיר בהתאם לתשובות הילדים.
 5. הילדים יספרו על אנשים טובים שהם או בני משפחתם פגשו בדרך (אפשר לקשר זאת לתקופה הנוכחית המורכבת).

6. המורה תשמיע או תשיר את השיר ותבקש מהתלמידים להקיש במחיאות כף את סופי המשפטים בשיר לפי המקצב בשיר (ס-ביב, א-ביב, נ-יות, לה-יות).
7. המורה תבקש מהתלמידים לבחור הקשה אחרת שתתאים לפזמון - הקשה שבאה לאחר החרוז, כמילוי לשתקים (מאוד * *, לצעוד * *). הילדים יבצעו את השיר או חלק ממנו עם הקשות החרוזים (כמו בסעיף 6) והקשות הפזמון.
8. אפשר לבצע את הפעילות בעזרת כלי הקשה במקום הקשות על הגוף. יש להתאים כלי אחד להקשות בבתי השיר וכלי אחר להקשות בפזמונים. אפשר לדון עם התלמידים על מה מתאים יותר לבית ומה לפזמון ומדוע.
9. פעילות במרחב הכיתה: התלמידים יצעדו במרחב הכיתה (על פי הפעמות) תוך כדי האזנה לשיר. בכל פעם שיגיעו לסופי משפטים יפגשו חבר אחר ויקישו כף אל כף. בפזמון יקישו שוב בהתאם לשתקים.
10. האזנה לביצועים נוספים של השיר והתייחסות התלמידים לאופי, לתזמור, לטמפו. מה שונה ומה דומה מהביצוע המקורי.
11. פעילות בשילוב בינה מלאכותית - כל תלמיד או זוג תלמידים יכתבו על פתק קטן תודה למישהו שהם בוחרים (שומר ביה"ס, מנקה, הורה, קרוב משפחה, חייל, שכן וכו'). המורה תיצור לוח שיתופי (בפאדלט) שעליו יוצגו כל הפתקים של התלמידים.
12. באמצעות כלי בינה מלאכותית (קנבה, מג'יק סקול) המורה תכין עם התלמידים תמונה מתאימה לשילוב בלוח השיתופי (פאדלט) או תמונה שמייצגת את מילות השיר.

13. אפשרות לשת"פ - מורה למחשבים, מורה לשפה, מורה לאומנות.

סיכום

מה למדנו?

- הבחנה בפיסוק המוזיקלי בשיר, מבנה השיר ואפיונו כשיר לכת
- ביצוע השיר בשירה ותיפוף גוף או כלי נגינה
- הבחנה בין רובד הפעמה לרובד המקצב ותפקודו של אלמנט השתק
- פעילות חווייתית לסיכום בשילוב כלי בינה מלאכותית

סרטונים

סרטון על נעמי שמר

https://www.youtube.com/watch?v=vXLCuAMc3Sg&ab_channel=%D7%94%D7%97%D7%93%D7%A9%D7%95%D7%AA

"אנשים טובים" מיוטיוב

https://www.youtube.com/watch?v=8LcXXijE8yQ&ab_channel=adva1991

ביצוע א-קאפלה אנסמבל קורל

https://www.youtube.com/watch?v=4N3r4DqrL9E&ab_channel=nufargivoni

קישורים נוספים

"אנשים טובים" בפ"סקול חברתי (מכיל תווים ופסקולים)

<https://paskol-chevrati.co.il/songs/%d7%90%d7%a0%d7%a9%d7%99%d7%9d-%d7%98/%d7%95%d7%91%d7%99%d7%9d>

[קנבה](#)

[פאדלט](#)